

VALSTYBĖS ĮMONĖ
„LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINĖS
AVIACIJOS DIREKCIJA“

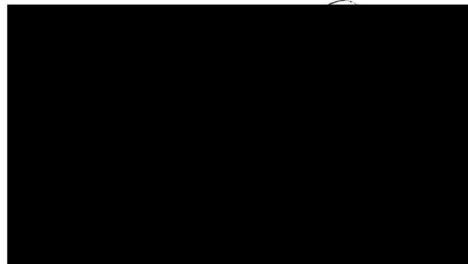
INSPEKCIJA

AKTAS

1995 07

Nr.
Vilnius

Sklandytuvo LAK-12, LY-GDI
avarijos tyrimo

1995m. *lapas 4*

I. EKIPAŽAS

Lakūnas - sklandytojas **[pilotas A]**

Lakūnas - buksiruotojas **[pilotas B]**

II. AVARIJOS APLINKYBĖS

Avarija įvyko 1995.06.13 d. vykstant Lietuvos sklandymo (atviroms) varžyboms, kurios vyko Panevėžio aeroklubo aerodrome.

Sklandytojas **[pilotas A]**, sklandytuvu LAK-12 (LY-GDI), apie 15 valandą iš Panevėžio aeroklubo aerodromo, lėktuvu Vilga-35A buvo išvilktas į 800 m aukštį, kur po atkabinimo jis skrido maršrutu Panevėžys - Vabalninkas - Joniškis - Ramygala - Panevėžys.

[Pilotas A] praskridęs Joniškį, skrido link Ramygalos. Pakeliui, netoli Krekenavos miestelio ištikus termikų krizei, sklandytojas, pasirinkęs aikštelę iš oro, nutūpė 500 m į šiaurės vakarus nuo Krekenavos miestelio, prie kelio Krekenava - Pociūnėliai.

Po nutūpimo **[pilotas A]** per radiją iškvietė lėktuvą. Iš Panevėžio aeroklubo atskridęs lėktuvas Vilga-35A, LY-AJP, pilotuojamas lakūno-buksiruotojo **[piloto B]** (Telšių aeroklubas), nutūpė prie sklandytuvo LAK-12, LY-GDI.

Lakūnas **[pilotas B]**, apžiūrėjęs aikštelę, prisikabino sklandytuvą (LY-GDI) ir pakilo į 15 m aukštį. Paskridęs apie 400 m, lėktuvo velkamas sklandytuvos, pradėjo krypti į dešinę. Sklandytojas **[pilotas A]**, nebegalėdamas atstatyti sklandytuvo į reikiamą padėtį, atsikabino nuo lėktuvo ir paskridęs dar apie 250 m trenkėsi į žemę (pirma dešiniu sparnu, po to ratuku). Po tokio "nutūpimo"

sklandytojas per radiją pranešė, kad lėktuvo nebereikės. Tai išgirdęs lakūnas-buksiruotojas [pilotas B] nuskrido į Panevėžio AK aerodromą iš kur atvažiavusi mašina su priekaba, sklandytuvą paėmė.

III. FAKTINĖS METEOROLOGINĖS SĄLYGOS

Debesuotumas 4 - 5 balai

Matomumas 10 km

Debesų aukštis 1000 m

Vėjo kryptis 35'

Vėjo greitis 1 - 2 m/s

Oro temperatūra 18°C

IV. DUOMENYS APIE PILOTUS

Sklandytojas [pilotas A]

[redacted]. Skraido nuo 1970 m. sklandytuvais L-13, Jantar St., LAK-12.

Skraidė 1473 val. Sklandymo sporto meistras. Dalyvavo tarptautinėse sklandymo pirmenybėse. Avarijų neturėjo. Kauno sklandymo klubo narys. Turi galiojančią piloto sklandytojo licenciją.

Lakūnas [pilotas B]

[redacted] Skraidė (nuo 1966 m. - 552 val.) sklandytuvais L-13 - 537 val., lėktuvais Vilga-35A 15 val. Telšių aeroklubo narys. Leista buksiruoti sklandytuvus, tūpti į aikštelę, pasirinktą iš oro. 1995 m. mažai skraidė. Aviacinio įvykio metu piloto licencijos neturėjo.

V. DUOMENYS APIE SKLANDYTUVĄ LAK-12, LY-GDI (6163)

LAK-12, LY-DGI, (6163) vienvietis, atviros klasės, pagamintas 1990.04.27 Prienų eksperimentinėje sportinės aviacijos gamykloje. Dabar jis priklauso Kauno sklandymo klubui. Nuo eksploatacijos pradžios skraidė 150 val. Resurso likutis 850 val. Tinkamumo skraidyti pažymėjimas galioja iki 1996.04.27. Sklandytuvus nebuvo remontuojamas.

VI. SKLANDYTUVO LAK-12, LY-GDI AVARIJOS PRIEŽASTIS

Oro traukiniui kylant iš aikštelės, kurioje gulėjo nupjauta žolė, lėktuvo-vilkiko propelerio sukeltas oro srautas bloškė šieną ant dešiniojo sklandytuvo sparno (elerono zonoje).

Sklandytuvui pradėjus krypti į dešinią pelengą, jo pilotas atsikabino nuo lėktuvo-vilkiko ($H = 15$ m) ir dar praskridęs apie 250 m. leidžiantis užsikabino dešiniuoju sparnu už žemės paviršiaus ir pasisukęs ore trenkėsi į žemę. Sklandytuvo pilotas nenukentėjo.

Apžiūrėjus sklandytuvą nustatyta 10 sklandytuvo konstrukcijos lūžių.

VII. TRŪKUMAI IR PAŽEIDIMAI

Lakūnas-buksiruotojas **[pilotas B]** prieš pakildamas iš aikštelės (vilkdamas sklandytuvą) neparuošė aikštelės. Neįvertino, kad žolė pradalgiuose buvo gausi (kultūrinė pieva) ir neseniai nupjauta.

Prieš pakylant oro traukiniui, aikštelę reikėjo paruošti (pašalinti šieną minimum 100 m atkarpoje).

VIII. IŠVADOS

Sklandytuvo LAK-12, LY-GDI, Nr. 6163 avarijos kaltininkas lakūnas-buksiruotojas **[pilotas B]**.

Sklandytuvą LAK-12, LY-GDI, Nr. 6163 remontuotinas aviaremontu gamyklos sąlygomis.

Komisija:

